

TOELICHTING BELEIDSREGELS ZONDAGAVONDWINKEL GEMEENTE GENNEP

ALGEMENE TOELICHTING WET EN VERORDENING

Begripsbepaling zondagavondwinkel

Het begrip “zondagavondwinkel” wordt door middel van de Winkeltijdenwet en de Verordening winkeltijden gemeente Gennep juridisch ingekaderd. Het begrip omvat nadere bepalingen over het type winkel, de tijden en de ontheffingsvoorwaarden.

Wettelijke kaders aspect winkel

Onder een “winkel” wordt verstaan, een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht. De begrippen “goederen” en “particulier” uit de definitie van winkel worden ook nader omschreven. Met goederen worden roerende lichamelijke zaken, met uitzondering van binnenlandse en buitenlandse wettige betaalmiddelen bedoeld. Een particulier is degene die een goed koopt anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf (artikel 1 Winkeltijdenwet).

Aan een zondagavondwinkel wordt de nadere voorwaarde gesteld dat er uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren plegen te worden verkocht. Uitgezonderd is de verkoop van sterke drank (artikel 3, lid 4 Winkeltijdenwet & artikel 5, lid 3, sub b Verordening winkeltijden gemeente Gennep).

Wettelijke kaders aspect tijden

Een zondagavondwinkel mag op zondagen, feestdagen, aangewezen koopzondagen en 19-uursdagen zijn geopend. De feestdagen betreffen Nieuwjaarsdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, eerste Kerstdag en tweede Kerstdag. Een aangewezen koopzondag betreft een zondag of feestdag waarvoor vrijstelling van het verbod een winkel voor het publiek te hebben geopend van de winkeltijdenwet is verleend. De 19-uursdagen zijn enkele aangeduide dagen, waar openstelling na 19:00 uur normaliter niet is toegestaan, doch een zondagavondwinkel wel na 19:00 uur mag zijn geopend. Dit zijn Goede Vrijdag na 19:00 uur, Nationale Dodenherdenking na 19:00 uur en Kerstavond na 19:00 uur. Een 19-uursdag kan overigens nooit als een koopzondag worden aangewezen (artikel 2, lid 1, sub a Winkeltijdenwet & artikel 2, lid 1, sub b Winkeltijdenwet & artikel 3, lid 1 Winkeltijdenwet & artikel 3, lid 4 Winkeltijdenwet & artikel 5, lid 1 Verordening winkeltijden gemeente Gennep).

Een aanvullende eis is dat een zondagavondwinkel op zondagen, feestdagen en aangewezen koopzondagen niet tussen 00:00-16:00 uur mogen zijn geopend. Er staat specifiek genoemd dat winkels die normaliter op die dagen gesloten dienen te zijn, pas na 16:00 uur mogen zijn geopend en dat geldt dus voor zondagavondwinkels. Het verbod om niet voor 16:00 uur open te gaan, geldt in principe niet voor 19-uursdagen. Zolang een 19-uursdag niet op een zondag valt, mag een zondagavondwinkel vanaf 06:00 uur en na 19:00 uur zijn geopend. Indien een 19-uursdag wel op een zondag valt, geldt wel de begintijd van 16:00 uur (artikel 3, lid 4 Winkeltijdenwet & artikel 5, lid 1 Verordening winkeltijden gemeente Gennep & artikel 5, lid 3, sub a Verordening winkeltijden gemeente Gennep).

Wettelijke kaders aspect ontheffing

Een zondagavondwinkel kan op basis van een aanvraag gericht aan het college van burgemeester en wethouders voor een ontheffing in aanmerking komen. Er kan slechts één ontheffing aan één zondagavondwinkel worden verleend, daar het inwoneraantal van de gemeente minder dan 30.000 bedraagt (artikel 3, lid 4 Winkeltijdenwet & artikel 5, lid 1 Verordening winkeltijden gemeente Gennepe & artikel 5, lid 2 Verordening winkeltijden gemeente Gennepe).

Een ontheffing kan onder beperkingen worden verleend en er kunnen voorschriften aan worden verbonden (artikel 3, lid 5 Winkeltijdenwet).

Een ontheffing kan worden geweigerd, indien de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de zondagavondwinkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de zondagavondwinkel (artikel 5, lid 4 Verordening winkeltijden gemeente Gennepe).

Het college van burgemeester en wethouders kan een ontheffing intrekken of wijzigen indien:

- ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is verleend;
- het gebruik van de zondagavondwinkel of de uitoefening van een bedrijf anders dan in een winkel op basis van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid of het woon- en leefklimaat er plaatse;
- de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn of bij gebreke van een dergelijke termijn binnen een redelijke termijn;
- en/of de houder of zijn rechtverkrijgende dit verzoekt (artikel 3 Verordening winkeltijden gemeente Gennepe).

Een ontheffing kan worden overgedragen nadat toestemming van het college van burgemeester en wethouders is verkregen. Hiertoe doet de houder van de ontheffing hiervan onmiddellijk een schriftelijke mededeling aan het college van burgemeester en wethouders, onder vermelding van de naam en het adres van de voorgestelde rechtverkrijgende (artikel 2 Verordening winkeltijden gemeente Gennepe).

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BELEIDSREGELS

Algemeen

In de “Beleidsregels zondagavondwinkel gemeente Gennepe” worden ten aanzien van de zondagavondwinkel aanvullende beperkingen en voorschriften opgelegd. Het betreft een nadere verfijning van de wettelijke kaders uit de Winkeltijdenwet en de Verordening winkeltijden gemeente Gennepe. De eerder omschreven bepalingen over het type winkel, de tijden en de ontheffingsvoorwaarden worden door middel van deze beleidsregels verder gedetailleerd. Een ontheffing zondagavondwinkel wordt verleend ex artikel 3, lid 4 Winkeltijdenwet juncto artikel 5 Verordening winkeltijden gemeente Gennepe juncto “Beleidsregels zondagavondwinkel gemeente Gennepe”.

Artikel 1 Juridische begripsinkadering

De Winkeltijdenwet en de Verordening winkeltijden gemeente Gennepe worden als juridisch begrippenkader aangeduid.

Artikel 2 Geografische ligging

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd. Gelet op artikel 5, lid 4 van de Winkeltijdenverordening kan een ontheffing worden geweigerd, indien de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de zondagavondwinkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de zondagavondwinkel.

Op basis hiervan wordt een buurtwinkel buiten het centrumgebied, dus per definitie in een woonomgeving gevestigd, geacht de leefbaarheid op deze solitaire locaties aan te tasten. Tevens is deze omgeving niet ingericht voor en de daar aanwezige fysieke infrastructuur niet berekend op de toestroom van een groot winkelend publiek. Dit wordt geacht tot een negatieve beïnvloeding van de woon- en leefsituatie in de omgeving van de zondagavondwinkel door openstelling van deze zondagavondwinkel. Derhalve dient een verzoek om toekenning van een ontheffing voor de zondagavondwinkel buiten de kern Gennepe te worden geweigerd, omdat deze aantasting van de leefbaarheid als ontoelaatbaar wordt geacht.

In het centrumgebied van de kern Gennepe is een minimale aantasting van de leefbaarheid te verwachten. De aanwezige fysieke infrastructuur in de kern is berekend op de toeloop van een groot winkelend publiek. De woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de zondagavondwinkel zal door openstelling van deze zondagavondwinkel niet op nadelige wijze worden beïnvloed. Gelet hierop dient een zondagavondwinkel in het centrumgebied van de kern Gennepe te worden gevestigd.

Tevens zal openstelling van een zondagavondwinkel in het centrumgebied van de kern Gennepe leiden tot een versterking van de bestaande centrumfunctie van de kern Gennepe binnen de gemeente Gennepe, alsook binnen de regio Maasduinen. Ook is er sprake van een positieve relatie met horeca, dienstverleners met een balie, toerisme, cultuur en overige economische bedrijvigheid, alsook evenementen en overige activiteiten.

Derhalve dient een zondagavondwinkel in het centrumgebied van de kern Gennepe te zijn gevestigd. Het centrumgebied van de kern Gennepe is afgebakend volgens bijgaande kaart. Bij de afbakening van het centrumgebied van Gennepe is aangesloten bij de verbeeldingen uit het ruimtelijk-economisch structuuronderzoek centrum Gennepe (2002).

Artikel 3 Voorzieningenniveau

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd. Gelet op artikel 3, lid 4 van de Winkeltijdenwet en artikel 5, lid 2 van de Verordening winkeltijden gemeente Gennep kan er slechts één ontheffing aan één zondagavondwinkel worden vergund. Deze zondagavondwinkel dient uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren dient te verkopen, met uitzondering van sterke drank.

Nu dit een schaarse ontheffing betreft, wordt ervoor gekozen om de norm uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren nader te bepalen. Een zondagavondwinkel dient een hoog voorzieningenniveau te garanderen door:

- een diversiteit aan levensmiddelen te koop aan te bieden (kwalitatief voorzieningenniveau);
- een bovengemiddelde omvang te hebben (kwantitatief voorzieningenniveau);
- met als consequentie dat specialistische winkels worden uitgesloten;
- met als consequentie dat kleine winkels worden uitgesloten.

De eis met betrekking tot de diversiteit van levensmiddelen (kwalitatief voorzieningenniveau) wordt als volgt verklaard. Voor de typologie van levensmiddelen wordt aansluiting gezocht bij de fijnmazige indeling van Locatus (2011). Deze typologie wordt grotendeels overgenomen. Dit resulteert in de volgende nadere onderverdeling in 16 branches: diepvriesartikelen, groente/fruit, bakker, vlaaien, chocolade, koffie/thee, delicatessen, kaas, noten, poelier, reform, slagerij, slijter (uitgezonderd sterke drank), tabak/lectuur, vis en zoetwaren.

Van de bovenstaande 16 branches, met bijbehorende typen levensmiddelen, dient een zondagavondwinkel ten minste tien branches, met bijbehorende typen levensmiddelen, te vertegenwoordigen. Tevens dient het assortiment van levensmiddelen een redelijke en representatieve omvang te hebben.

De eis met betrekking tot een bovengemiddelde omvang (kwantitatief voorzieningenniveau) wordt als volgt onderbouwd. Er zijn een drietal bronnen die inzicht geven in de gemiddelde vloeroppervlakte van winkels in de hoofdbranche levensmiddelen.

Het ruimtelijk-economisch structuuronderzoek centrum Gennep - actualisatie (2007), gebruikt data uit Locatus (2006). De cijfers hebben op het centrumgebied Gennep betrekking. Er zijn 19 winkels in de hoofdbranche levensmiddelen, met een totaal van 5.659 m² winkelvloeroppervlakte (wvo). Dit resulteert in een gemiddelde van 298 m² wvo.

Het rapport Gennep, versterking centrumgebied - marktoriëntatie herontwikkelingslocatie Centrum Centraal (2010), gebruikt data uit Locatus (2009). De cijfers hebben op de kern Gennep betrekking en de afbakening is daarmee ruimer dan enkel het centrumgebied Gennep. Er zijn 20 verkooppunten in de hoofdbranche levensmiddelen, met een totaal van 5.479 m² wvo. Dit resulteert in een gemiddelde van 274 m² wvo.

Beide bronnen zijn zonder de wvo's van de Jumbo Supermarkt, want deze heeft zich pas begin 2011 in het centrumgebied van Gennep gevestigd. Daar het een supermarkt van 1.200 m² wvo betreft, heeft dit effect op het gemiddeld aantal wvo. Worden de cijfers uit voorgaande bronnen tezamen met deze bron genomen en opnieuw gewogen, dan zijn de gemiddelden respectievelijk 343 m² wvo en 318 m² wvo.

De minimale omvang van een zondagavondwinkel wordt daarmee op 400 m² wvo vastgesteld. Deze norm ligt boven het gemiddelde winkelvloeroppervlak van winkels in de hoofdbranche levensmiddelen in het centrum en de kern Gennep.

Artikel 4   Openingstijden

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd. Gelet op artikel 3, lid 4 van de Winkeltijdenwet, artikel 5, lid 1 van de Verordening winkeltijden gemeente Gennep en artikel 5, lid 3 van de Verordening winkeltijden gemeente Gennep, dient de zondagavondwinkel op zondagen, feestdagen en aangewezen koopzondagen tussen 00:00 uur en 16.00 uur te zijn gesloten. Voor 19-uursdagen, niet vallend op een zondag, geldt de reguliere begintijd van 06:00 uur. Voor 19-uursdagen, wel vallend op een zondag, geldt een begintijd van 16:00 uur.

Om de leefbaarheid in de omgeving van de zondagavondwinkel te garanderen wordt als eindtijd voor een ontheffing voor een zondagavondwinkel 20:00 uur gehanteerd. De zondagavondwinkel dient daarmee tussen 20:00-00:00 uur gesloten te zijn. De openstelling van een zondagavondwinkel tot 20:00 uur is een algemeen aanvaarde eindtijd op zondagen, feestdagen, aangewezen koopzondagen en 19-uursdagen. De openstelling vanaf 16:00 uur is een ruime en gangbare tijdsperiode van vier uren voor wat betreft zondagen, feestdagen en aangewezen koopzondagen. Een extra avondopstelling op 19-uursdagen met één uur tot 20:00 uur wordt tevens geacht een ruimte toevoeging te zijn.

Artikel 5   Roulatiesysteem: tranches

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd.

Er wordt gekozen voor een roulatiesysteem met tranches. De schaarse ontheffing (meerdere zondagavondwinkels en slechts één ontheffing) wordt namelijk door middel van een rouleerwijze per periode wisselend aan een zondagavondwinkel toegekend. Aan dit roulatiesysteem ligt gunning op een evenredig mogelijke wijze ten grondslag. De keuze voor het omschreven roulatiesysteem geeft iedere zondagavondwinkel een faire mogelijkheid om, binnen de wettelijke beperkingen, op tijdelijke basis van één jaar de status van zondagavondwinkel te verkrijgen. Hiermee wordt oneerlijke concurrentie zoveel mogelijk voorkomen. De systematiek van rouleren is de meest objectieve en onafhankelijke wijze van het vergeven van één ontheffing aan meerdere zondagavondwinkels. Daarmee is het omschreven roulatiesysteem een eerlijke wijze van gunning is, omdat iedere zondagavondwinkel een gelijke kans op de schaarse ontheffing maakt.

Voor wat betreft data wordt er aangesloten bij de historisch bepaalde begin- en einddatum van respectievelijk 1 mei en 30 april, om het lopende cyclus niet te verstoren. Daar de ingang van een tranche 1 mei betreft, worden zondagavondwinkels voor 1 november voorafgaande de tranche uitgenodigd om deel te nemen. Dit zal op 1 september algemeen kenbaar worden gemaakt. Om te voorkomen dat er in een gedeelte van een periode geen zondagavondwinkel geopend is, omdat een reeds verleende ontheffing is ingetrokken en/of als gevolg hiervan het roulatiesysteem niet meer sluitend is, kan van de data worden afgeweken.

Artikel 6 Roulatiesysteem: roulatielijst

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd.

Ten aanzien van de gunning wordt een roulatielijst gehanteerd. Hierbij volgen zondagavondwinkels die al eerder ontheffing hebben gehad, de historisch bepaalde volgorde. Zondagavondwinkels waaraan niet nog eerder ontheffing is verleend, worden onderaan deze roulatielijst opgenomen. Dit zal op volgorde van binnenkomst geschieden. Omdat er thans sprake is van een lopende tranche, alsook om nieuwe zondagavondwinkels een kans te geven ook van de ontheffing gebruik te maken, kunnen zondagavondwinkels waaraan nog niet eerder ontheffing is verleend, zich lopende een tranche nog onderaan de roulatielijst voevoegen. Wederom op volgorde van binnenkomst.

Bij de start van iedere tranche wordt op basis van aanvragen tot ontheffing die aan de voorwaarden voldoen gegund. Iedere zondagavondwinkel krijgt één ontheffing toegewezen, op basis van de volgorde op de lijst. Nadat de lijst is afgewerkt, met inbegrip van tussentijdse nieuwe zondagavondwinkels, wordt met een nieuwe tranche begonnen.

Verplaatsingen en bedrijfseconomische en/of administratieve wijzigingen (bijvoorbeeld een nieuwe formule of een nieuwe eigenaar) van zondagavondwinkels waaraan reeds ontheffing is verleend, mogen het roulatiesysteem niet verstoren. Vandaar dat deze uitzonderingen expliciet zijn uitgesloten.

Artikel 7 Weigerings- of beperkingsgronden

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd. Gelet op de reeds opgenomen weigeringsgrond in artikel 5, lid 4 van de Verordening winkeltijden gemeente Gennepe.

De omschreven weigerings- of beperkingsgronden beogen excessen te voorkomen. Bij de toepassing van één van de genoemde gronden, dient een aantoonbaar verband tussen de additionele zondagavondopenstelling en de genoemde situaties te zijn. Hierbij dient een zekere mate van redelijkheid in acht te worden genomen.

Artikel 8 Intrekkings- of wijzigingsgronden

Gelet op artikel 3, lid 5 van de Winkeltijdenwet kunnen aan een ontheffing nadere beperkingen en voorschriften worden opgelegd. Gelet op de reeds opgenomen intrekkings- of wijzigingsgronden in artikel 3 van de Verordening winkeltijden gemeente Gennepe.

De omschreven intrekkings- of wijzigingsgronden beogen excessen te voorkomen. Bij de toepassing van één van de genoemde gronden, dient een aantoonbaar verband tussen de additionele zondagavondopenstelling en de genoemde situaties te zijn. Hierbij dient een zekere mate van redelijkheid in acht te worden genomen.

Artikel 9 Overgangsbepaling

Het opnemen van een clause met betrekking tot bestaande rechten wordt als wenselijk ervaren.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels zullen de dag na bekendmaking in werking treden.

Artikel 11 Citeertitel

Het opnemen van een citeertitel wordt als wenselijk ervaren. Gekozen is voor een citeerartikel waarin expliciet het begrip zondagavondwinkel is opgenomen.

Artikel 12 Vervanging bestaand beleid

Deze nieuwe beleidsregels vervangen het bestaande beleid.

SAMENVATTEND OVERZICHT TOETSINGSASPECTEN

Aspect winkel

- een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht
- waar uitsluitend of hoofzakelijk eet- en drinkwaren plegen te worden verkocht
- waar geen sterke drank pleegt te worden verkocht
- in het centrumgebied van de kern Gennepe te zijn gevestigd
- een veelzijdig assortiment van redelijke en representatieve omvang in levensmiddelen te hebben, dat bestaat uit ten minste tien nader gedefinieerde typen levensmiddelen
- een minimale oppervlakte van 400 m² winkelvloeroppervlakte te hebben

Aspect tijden

- zondagen, uitsluitend 16:00-20:00 uur
- feestdagen, uitsluitend 16:00-20:00 uur
- aangewezen koopzondagen (zondagen en feestdagen), uitsluitend 16:00-20:00 uur
- 19-uursdagen (niet vallend op een zondag), uitsluitend 06:00-20:00 uur
- 19-uursdagen (wel vallend op een zondag), uitsluitend 16:00-20:00 uur

Aspect ontheffing

- aanvraag bij het college van burgemeester en wethouders
- slechts één ontheffing aan één zondagavondwinkel
- roulatiesysteem met tranches
- slechts één ontheffing per tranche voor de duur van één jaar
- een ontheffing voor de periode van 1 mei tot en met 30 april
- schriftelijke aanvraag voor 1 november voorafgaande nieuwe tranche
- mogelijkheid inschrijving kenbaar maken voor 1 september voorafgaande nieuwe tranche
- zondagavondwinkels waaraan reeds ontheffing is verleend in historische volgorde op roulatielijst
- zondagavondwinkels waaraan nog niet eerder ontheffing is verleend onderaan op roulatielijst, op volgorde van binnenkomst
- zondagavondwinkels waaraan nog niet eerder ontheffing is verleend onderaan op roulatielijst, op volgorde van binnenkomst, na 1 november en voor publicatie
- één ontheffing voor beschikbare periode op volgorde roulatielijst
- roulatielijst afgewerkt, nieuwe tranche
- verplaatsing binnen het centrumgebied van zondagavondwinkel waaraan reeds ontheffing is verleend, is geen zondagavondwinkel waaraan nog niet eerder ontheffing is verleend
- bedrijfseconomische en/of administratieve wijzigingen van zondagavondwinkel waaraan reeds ontheffing is verleend, is geen zondagavondwinkel waaraan nog niet eerder ontheffing is verleend
- één algemene en zes aanvullende weigerings- of beperkingsgronden
- zes algemene en vier aanvullende intrekings- of wijzigingsgronden
- ontheffing is overdraagbaar